

Dosarul nr. 2ra-1265/2022
2-21093547-01-2ra-08092022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Ojoga)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției și de Grigore Beșleaga, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Beșleaga împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 iunie 2021, Grigore Beșleaga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că a fost colaborator al Ministerului Apărării a RM și a Ministerului Afacerilor Interne al RM în perioada anilor 1983 - 2004. După ce a ieșit la pensie, oficial nu a mai lucrat.

A fost pensionat din organele MAI RM pe motivul stării sănătății, deoarece în timpul serviciului în organele poliției a suportat o traumă la coloana vertebrală și în perioada anilor 1996 - 1997 a fost internat în spital în jur la 6 luni de zile, de asemenea în această perioadă a serviciului în aceste organe a căpătat ulcer stomacal și pancreatită cronică. Este participant la războiul pentru apărarea integrității teritoriale a Republicii Moldova din vara anului 1992 și în perioada acestui război a obținut aceste maladii.

În anul 1990 a înregistrat căsătorie cu Daniela Godonoagă și din această căsătorie, la 27 decembrie 1990, s-a născut fiul Victor Beșleaga.

În anul 1992 fiind militar demobilizat din armată și participant la războiul din Transnistria din vara anului 1992, i s-a acordat de către Primăria mun. Chișinău un apartament în mun. Chișinău.

A specificat că căsătoria cu Daniela Beșleaga a fost desfăcută în anul 1996 în urma traumei suportate de reclamant la coloana vertebrală, când tratamentul a durat mai mult de 6 - 7 luni de zile.

Ulterior, reclamantul și-a continuat activitatea în cadrul BPDS FULGER al MAI, în Academia de Poliție Ștefan cel Mare, în aparatul central al MAI, în Departamentul Trupelor de Carabinieri al MAI.

A relevat că în iarna anului 2004, reclamantul a făcut cunoștință cu Ludmila Sandu și în acest an a înregistrat căsătorie cu aceasta, în perioada 2004 - 2013 a constituit cu Ludmila Sandu o familie integră, deși au divorțat inițial de două ori fictiv, deoarece așa avea nevoie fosta sa soție, Ludmila Sandu, în scopurile ei meschine de a-l deposeda de anumite bunuri agonisite în comun în perioada relației și care urmau să constituie proprietatea comună în devălmășie. În cadrul relației sale cu Ludmila Sandu s-a născut fiica Arina, anul nașterii 2007.

Reclamantul a învederat că prin hotărârea din 07 noiembrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a dispus a desface căsătoria cu Ludmila Sandu, a treia căsătorie la număr.

Grigore Beșleaga a indicat că, ulterior, după desfacerea acestei căsătorii, în privința sa au fost întreprinse anumite ilegalități de anumite persoane cu funcție de răspundere din cadrul SUP IP Centru, mun. Chișinău, care prin înțelegere prealabilă cu fosta soție, i-au intentat în mod absolut neîntemeiat două cauze penale, fără ca să existe cel puțin un indiciu privind existența unei bănuieli rezonabile precum că ar fi comis careva acțiuni ilegale față de ea în perioada căsătoriei.

Ulterior, prin ordonanța din 12 martie 2015 emisă de ofițerul superior de urmărire penală al SUP a IP Centru, mun. Chișinău, locotenent major de poliție Ion Munteanu, contrasemnată de fostul șef al SUP IP Centru, mun. Chișinău, Viorel Vrăjitoru, s-a dispus a începe urmărirea penală în cauza penală nr. 2015010480, conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (2) lit. a) Cod penal.

De asemenea, la 09 octombrie 2015 de către OUP al IP Centru, mun. Chișinău a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. 2015012009, în baza art. 155 Cod penal.

Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit plângerea cet. Ludmila Sandu, prin care aceasta a solicitat tragerea la răspundere penală a reclamantului pe faptul precum că la data de 19 septembrie 2015 în jurul orei 18:30, reclamantul aflându-se în incinta CC „Malldova”, amplasat pe str. Arborilor 21, mun. Chișinău, având asupra sa armă de foc, verbal și prin gesturi cu arma respectivă, a amenințat-o pe ea cu moartea, amenințare care a fost percepută de către cet. Ludmila Sandu ca una reală.

Până la pornirea urmăririi penale, organul de urmărire penală nu a dispus efectuarea niciunei acțiuni de urmărire penală care să îl vizeze.

În această cauză penală reclamantul a fost recunoscut ca bănuț prin ordonanța organului de urmărire penală.

Fiind audiat ca bănuț și ulterior ca învinuit în această cauză penală, reclamantul a menționat faptul că nu recunoaște bănuțala și învinuirea incriminată lui de către organul de urmărire penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

A mai susținut că la 23 septembrie 2015 a depus o cerere în adresa Procuraturii Centru, mun. Chișinău, prin care a solicitat să fie luată o atitudine față de aceste fapte descrise de reclamant, să fie audiat ca martor în cadrul cauzei penale în privința acestui eveniment descris mai sus.

Reclamantul a invocat că în cadrul urmăririi penale, ca bănuit și învinuit a avut un rol activ și a solicitat efectuarea anumitor acțiuni de urmărire penală de către organul de urmărire penală în scopul verificării declarațiilor pretinsei părți vătămate Ludmila Sandu și în scopul stabilirii adevărului în această cauză penală, însă nu întotdeauna organul de urmărire penală a dispus efectuarea tuturor acțiunilor de urmărire penală în această cauză penală.

În cadrul urmăririi penale, reclamantul a contestat practic toate actele de procedură penală emise în privința sa de organul de urmărire penală, de la ordonanța de pornire a urmăririi penale și până la ordonanța de punerea sub învinuire emise de organul de urmărire penală, și nu a primit nici un răspuns de la Procuratura Centru, mun. Chișinău.

În cadrul acestei cauzei penale reclamantul a fost pus sub învinuire fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, prin ordonanța emisă de procurorul Alla Cazacu. La punerea reclamantului sub învinuire prin ordonanța procurorului Alla Cazacu, i s-a aplicat măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi localitatea mun. Chișinău.

În cadrul confruntării cu pretinsa parte vătămată Ludmila Sandu a menționat faptul că despre adresarea cet. Ludmila Sandu la organul poliției și despre pornirea urmăririi penale pe acest fapt a aflat deja în instanța de judecată la 22 septembrie 2015, la examinarea unei cereri depuse de pretinsa parte vătămată cu privire la prelungirea ordonanței de protecție ca o pretinsă victimă a violenței în familie, și atunci și-a dat seama în ce cursă a fost atras de către această persoană.

Prin ordonanța emisă de procurorul în Procuratura Centru, mun. Chișinău - Alla Cazacu din 24 decembrie 2015 s-a dispus scoaterea lui Grigore Beșleaga de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale nr. 2015012009.

Împotriva acestei ordonanțe a fost depusă o plângere în adresa procurorului ierarhic superior de către avocatul pretinsei părți vătămate.

Prin ordonanța Procurorului Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016 s-a dispus a respinge plângerea petiționarei împotriva ordonanței procurorului Alla Cazacu.

Nefiind de acord cu aceste ordonanțe, avocatul Veronica Mihailov-Moraru în interesele pretinsei părți vătămate Ludmila Sandu, a depus o plângere judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău împotriva acestor 2 ordonanțe menționate supra, plângere formulată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 19 aprilie 2016 s-a admis plângerea depusă de avocatul Veronica Mihailov-Moraru în interesele pretinsei părți vătămate Ludmila Sandu, formulată în ordinea art. 313 Cod de procedură penală și s-a dispus a anula ordonanța emisă de procurorul în Procuratura Centru, mun. Chișinău din 24 decembrie 2015, prin care s-a dispus scoaterea lui Grigore Beșleaga de sub urmărire penată și clasarea cauzei penale nr. 2015012009, și s-a dispus anularea ordonanței Procurorului Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016 prin care s-a dispus a respinge plângerea petiționarei împotriva ordonanței procurorului Alla Cazacu.

Reclamantul a indicat că a contestat cu recurs încheierea judecătorului de instrucție, și prin decizia din 21 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus a admite recursul depus de Grigore Beșleaga, fiind casată din oficiu încheierea judecătorului de instrucție din 19 aprilie 2015 adoptată potrivit prevederilor art.

313 Cod de procedură penală, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care s-au declarat nule ordonanța emisă de procurorul în Procuratura Centru, mun. Chișinău din 24 decembrie 2015 și ordonanța Procurorului Procuraturii Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016 menționate supra, și s-a dispus reluarea urmăririi penale și înlăturarea încălcărilor depistate.

A considerat că judecătorul de instrucție în încheierea contestată nu a ținut cont de toate circumstanțele de fapt și de drept constatate în cadrul cauzei penale ce au fost menționate și indicate de procuror în ordonanța sa de scoatere de sub urmărire penală și clasare a cauzei penale.

În această perioadă de timp după anularea ordonanței emise de procurorul în Procuratura Centru, mun. Chișinău din 24 decembrie 2015 menționată supra, prin ordonanța aceluiași procuror din 23 aprilie 2016, reclamantul a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art. 155 Cod penal. Această ordonanță i-a fost adusă la cunoștință la data de 25 aprilie 2016.

La punerea sub învinuire, reclamantul a depus declarații ca învinuit prin care a declarat faptul că nu recunoaște învinuirea adusă lui. Anume la această dată – 25 aprilie 2016, reclamantul a aflat despre faptul că a fost emisă încheierea judecătorului de instrucție din 19 aprilie 2016, prin care a fost anulată ordonanța emisă de procurorul Alla Cazacu din 24 decembrie 2015 prin care a fost scos de sub urmărire penală pentru prima dată.

La punerea sub învinuire din 25 aprilie 2016, reclamantul împreună cu avocatul său a depus procurorului Alla Cazacu o cerere, prin care a menționat faptul că în viziunea părții reclamante punerea sub învinuire este prematură, deoarece încheierea judecătorului de instrucție din 19 aprilie 2016 este cu drept de recurs și a solicitat doamnei procuror să conteste cu recurs această încheiere judecătorească. Atunci a solicitat să i se pună la dispoziție o copie a acestei încheieri judecătorești.

La punerea reclamantului sub învinuire i s-a aplicat neîntemeiat măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi țara pe parcursul întregii perioade a urmăririi penale.

În urma anumitor acțiuni de urmărire penală organul de urmărire penală în persoana procurorului în Procuratura mun. Chișinău Oficiul teritorial Centru, Alla Cazacu, prin ordonanța sa din 11 august 2017 s-a dispus scoaterea reclamantului de sub urmărire penală în această cauză penală și s-a dispus clasarea cauzei penale.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Sergiu Bularu, din 02 mai 2018 s-a dispus a admite ca fiind întemeiată plângerea depusă de avocatul Veronica Mihailov-Moraru în interesele petiționarei Ludmila Sandu înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală, împotriva acțiunilor organului de urmărire penală, și s-a dispus a anula ordonanța adoptată de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău oficiul Centru, Alla Cazacu din 11 august 2017, precum și a fost anulată ordonanța Procurorului ierarhic superior, Vera Chiranda, din 05 ianuarie 2018 prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată plângerea avocatului împotriva ordonanței contestate, din motivele indicate în partea descriptivă a încheierii, cu dispunerea procurorului să lichideze încălcările admise.

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus a respinge recursul cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de fond emise de judecătorul de instrucție la data de 02 mai 2018.

Reclamantul a menționat că în această perioadă de timp a mai întreprins cu apărătorul său anumite acțiuni în cadrul acestei cauze penale, prin care a avut un rol activ în cadrul urmăririi penale ca să-și demonstreze nevinovăția sa în comiterea faptei prejudiciabile incriminate lui, iar ca rezultat al muncii depuse și acțiunilor procesual-penale efectuate de organul de urmărire penală, Procuratura mun. Chișinău Oficiul Centru în persoana procurorului Elena Șuvalova, prin ordonanța din 20 iunie 2018, a dispus clasarea procesului penal, conform art. 286 Cod de procedură penală, în cazul prevăzut de art. 275 pct. 3 Cod de procedură penală, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

A considerat că circumstanța precum că a fost scos de sub urmărire penală, denotă că reclamantul în mod ilegal a fost tras la răspundere penală prin faptul că a fost recunoscut în calitate de bănuț, a fost pus sub învinuire în această cauză penală și s-a aplicat în privința sa măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi localitatea, obligație de a nu părăsi țara o anumită perioadă îndelungată.

Și în acest context nu este vorba despre acțiuni ilegale în sens de infracțiuni comise de organul de urmărire penală, ci de acțiuni al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată (erori), în sensul art. 2 alin. (1) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Or, pentru astfel de erori, statul este răspunzător și urmează să recupereze persoanei supuse ilegal urmăririi penale prejudiciul cauzat prin această atragere ilegală la răspundere penală.

Reclamantul a menționat că a avut de rețrăit stări psihice nesatisfăcătoare, pe care le consideră ca fiind un prejudiciu moral.

Despre pornirea urmăririi penale în privința sa în anul 2015 și că este atras la răspundere penală într-o cauză penală au aflat mulți foști colegi de ai săi de la BPDS Fulger și din aparatul central al MAI.

Unii din ofițeri de urmărire penală din cadrul IP Centru i-au fost studenți la Academia de Poliție Ștefan cel Mare, și în urma acestui fapt unii foști colegi de-ai săi evitau să discute cu reclamantul, fiindu-le frică să nu fie vizați și ei de organul de urmărire penală, îndeosebi în perioada statului capturat din anul 2015 până în iunie 2018.

A susținut că a fost nevoit permanent să-și demonstreze nevinovăția sa organului procuraturii atunci când se emiteau ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală și de 2 ori când judecătorul de instrucție a anulat aceste 2 ordonanțe emise de procurori privind scoaterea sa de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale, nu a dorit să conteste cu recurs încheierea judecătorului de instrucție, manifestând prin aceasta o inacțiune și indiferență față de propria sa hotărâre procesuală.

Despre pornirea neîntemeiată a acestei cauze penale în privința sa privind pretinsa faptă de amenințare cu omor incriminată reclamantului au aflat și multe rude de ale sale, frați, surori, verișori, nepoți, etc.

După ce a fost scos de sub urmărire penală a avut nevoie de un anumit timp pentru a se reabilita în fața foștilor colegi și a rudelor sale explicându-le că este nevinovat și că a fost scos de sub urmărire penală, arătându-le ordonanța de scoatere de sub urmărire penală emisă de organul procuraturii, deoarece unii nu îl credeau.

Faptul atragerii ilegale la răspundere penală s-a răsfrâns negativ asupra rudelor apropiate ale reclamantului, care au aflat despre pornirea acestei cauze penale, și a avut în legătură cu această cauză penală foarte multe probleme familiale.

A adăugat că i s-a agravat starea sa de sănătate de la retrăirile sufletești, a fost nevoit să urmeze diferite tratamente medicale, s-a adresat și la anumite fețe bisericești pentru a se ruga și a fi protejat de biserică.

Prin acest fapt i-a fost pătată cinstea și onoarea sa de om, de cetățean și de fost colaborator de poliție, locotenent-colonel în rezervă a poliției, persoană care și-a executat permanent obligațiunile și atribuțiile funcției în mod cinstit, deoarece a fost tratat cu neglijență de organul de urmărire penală, care a dispus în mod absolut neîntemeiat atragerea sa la răspundere penală.

A solicitat instanței de judecată încasarea din contul statului prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material cauzat prin tragere ilegală la răspundere penală în mărime de 5 000 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei, compensarea cheltuielilor judiciare.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 21 iunie 2021, avocatul Coptu Sergiu, în interesele apelantului Beșleaga Grigore, a declarat apel, solicitând casarea parțială a acesteia și emiterea unei decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Grigore Beșleaga. S-a casat integral hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Beșleaga împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată, și s-a adoptat o hotărâre nouă, prin care: s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Grigore Beșleaga împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Grigore Beșleaga prejudiciul moral în mărime de 10 000 de lei. S-au respins ca neîntemeiate pretențiile reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului material și cheltuielilor de judecată suportate.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 1, 2 alin. (1), 3, 6 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, art. 66 alin. (3), 275, 284 Cod de procedură penală, în coroborare cu actele cauzei, Colegiul a apreciat drept lipsite de temei concluziile instanței de fond cu privire la faptul că, în speță, nu sunt întrunite condițiile de aplicabilitate a răspunderii statului prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Colegiul a considerat eronată soluția instanței de fond cu privire la respingerea integrală a acțiunii depuse de Beșleaga Grigore, întrucât rezultă din interpretarea greșită a circumstanțelor cauzei și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului, împrejurări care

impun necesitatea admiterii apelului declarat de Beșleaga Grigore și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Colegiul a menționat că, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de anchetă sunt necesare condiții speciale și anume: că fapta ilicită, în calitate de condiție generală a răspunderii delictuale, va avea particularități în materia respectivă, prin urmare nu orice acțiune ilicită a organelor de anchetă și judecată atrage răspunderea statului.

O altă condiție necesară pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare este actul de reabilitare, care și atestă admiterea erorii judiciare și prejudicierea neîntemeiată a persoanei.

La caz, Colegiul a constatat că sunt întrunite condițiile prevăzute de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, Beșleaga Grigore fiind scos de sub urmărire penală prin ordonanța din 20 iunie 2018, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin urmare, o dată cu constatarea violării drepturilor lui Beșleaga Grigore prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, urmează a fi reparat și prejudiciul cauzat prin aceste acțiuni.

În sensul dat, prin prisma art. 1398, 1405 Cod civil, art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, studiul înscrisurilor anexate la dosar, Colegiul a reținut că lui Beșleaga Grigore i-au fost cauzate suferințe psihice, prin faptul că în privința sa a fost intentată o cauză penală în baza art. 155 Cod Penal, în privința reclamantului fiind efectuate acțiuni de urmărire penală și aplicate măsuri preventive.

Colegiul a notat că, în final, reclamantul Beșleaga Grigore a fost scos de sub urmărire penală prin ordonanța din 20 iunie 2018 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Elena Șuvalova, în baza art. 275 pct.3) din Codul de procedură penală, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Totuși, pe o perioadă de aproximativ 3 ani, ca urmare a punerii sub învinuire, reclamantul Beșleaga Grigore s-a aflat într-o stare de neliniște și incertitudine, care i-a provocat suferințe psihice, fiind pusă în pericol libertatea sa, fiind nevoit să-și demonstreze nevinovăția.

Prin urmare, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, durata urmăririi penale, Colegiul a considerat că suma de 10 000 de lei reprezintă o compensație ce ar aduce o satisfacție echitabilă lui Beșleaga Grigore.

Totodată, Colegiul a remarcat faptul că prejudiciul moral nu poate fi deturnat de la scopul său, așa cum solicită reclamantul/ apelant în acțiune, or, acest lucru i-ar conferi acestuia un folos material necuvenit, fără o justificare cauzală în eroarea comisă și consecințele acesteia.

Astfel, instanța de apel a considerat că suma 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, ar compensa suferințele reclamantului cauzate, în urma punerii sub învinuire.

Or, contrar argumentelor apelantului, Colegiul a considerat că mărimea compensației solicitate spre încasare cu titlu de reparare a prejudiciului moral în

sumă de 100 000 de lei, este una excesivă, motiv din care nu poate fi admisă integral, nefiind stabilite suferințele morale de o asemenea intensitate.

Cu referire la pretenția de compensare a cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul procesului penal, Colegiul a notat că în conformitate cu prevederile art. 7 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, în cazurile menționate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: e) sumele plătite de ea pentru asistența juridică.

Colegiul atestă că prin acțiunea înaintată, reclamantul a solicitat repararea prejudiciului material în sumă de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul cauzei penale, însă nu a anexat în acest sens nici un înscris care ar confirma suportarea reală a acestor cheltuieli.

Verificând pretențiile înaintate de reclamant privind compensarea cheltuielilor de judecată, în raport cu materialele dosarului, se atestă că la dosar nu au fost prezentate bonuri de plată, care ar confirma suportarea cărorva cheltuieli de judecată în prezentul proces, prin urmare, instanța de apel va respinge și acest capăt de cerere ca neîntemeiat și lipsit de suport probator.

La 19 august 2022, Ministerul Justiției a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

La 22 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Grigore Beșleaga, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea în parte a deciziei instanței de apel și integral hotărârea primei instanțe cu adoptarea unei noi soluții de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 iunie 2022 și a expedit-o participanților la proces la 26 august 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 196, Vol. I), astfel, recursurile declarate la data de 19 august 2022 și 22 septembrie 2022, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 09 septembrie 2022 și 29 septembrie 2022 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursurile, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, 27 septembrie 2022 și la 17 octombrie 2022, Procuratura Generală a depus referințe, prin care a solicitat de a admite recursul Ministerului Justiției în sensul declarat și de a respinge recursul declarat de Grigore Beșleaga, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Ministerul Justiției și de Grigore Beșleaga, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Justiției și de Grigore Beșleaga, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Ministerul Justiției și de Grigore Beșleaga, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției și de Grigore Beșleaga, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat